

Ірина Гайдай

кандидат педагогічних наук,

*в.о.завідувача кафедри педагогічних технологій та мовної підготовки
(Державний університет «Житомирська політехніка»)*

Марина Кошелєва

старший викладач кафедри педагогічних технологій

та мовної підготовки

(Державний університет «Житомирська політехніка»)

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ПРИНЦИП ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗДОБУВАЧАМ ОСВІТИ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Сучасні інтеграційні процеси входження України до єдиного європейського співтовариства зумовлюють потребу в гармонізації національного законодавства до стандартів Євросоюзу. Важливою умовою становлення успішної особистості є якісна професійна підготовка та використання інформаційно-комп'ютерних технологій.

Окрім того, особливо важливого значення набуває формування в студентів іншомовної компетентності. В умовах воєнного стану у процесі вирішення проблеми викладання іноземної мови у закладах вищої освіти на перший план виступає таке поняття, як цифровізація та організація дистанційного навчання.

Аналіз досліджень щодо методичних засад підготовки **студентів правових спеціальностей** свідчить про те, що питання цифровізації під час підготовки фахівців за цими спеціальностями **є недостатньо висвітленим у науковій літературі. Для того, щоб заповнити цю прогалину, виникає потреба в дослідженні причин виникнення цього явища та його впливу на підготовку з іноземних мов майбутніх фахівців з правових спеціальностей.**

Варто зазначити, що питання цифровізації є досить новим у педагогічній науці. Передусім це поняття пов'язане зі створенням в Україні наприкінці 2019 року Міністерства цифрової трансформації як центрального органу виконавчої влади, який відповідає за формування та реалізацію державної політики у сфері цифровізації, відкритих даних, національних електронних інформаційних ресурсів, інтероперабельності – взаємодії мережевих систем бази уніфікованих інтерфейсів або протоколів, впровадження електронних послуг та розвиток цифрової грамотності громадян [6].

Розкрити термін «цифровізація» можливо через публікації, у яких це поняття пов'язане з економічними перетвореннями у суспільстві. Є також окремі статті публіцистичного характеру, зокрема від МОН, а також таких авторів, як І. Бербенюк, О.А. Жерновникова, І. Мартинова та ін.

Так, І. Бербенюк розглядає цифровізацію (або діджиталізацію) освіти та компетенції XXI століття. Ми погоджуємося з думкою науковців, що інформаційні технології є невід'ємною частиною сучасного світу, вони значною мірою визначають подальший економічний та суспільний розвиток людства. У цих умовах революційних змін вимагає й система навчання. Звідси можна сказати, що актуальність даного

питання має місце у сучасному освітньому середовищі, адже нині якісне викладання дисциплін не може здійснюватися без використання засобів і можливостей, які надають комп'ютерні технології та Інтернет [1].

О.А. Жерновникова оцінює стан цифровізації в освіті, тобто використання цифрових технологій, в Україні та світі для підвищення його ефективності та узагальнює успішний світовий досвід, висвітлює проблеми цифровізації в освіті. Дослідниця визначає ступінь інституційного забезпечення стимулювання розвитку цифровізації в освіті [2, с. 90].

І. Мартинова займається вивченням процесу цифровізації в освіті, зокрема того, що саме змінюють в українських школах. Дослідниця зазначає, що питання дистанційної освіти та впровадження новітніх і цифрових технологій набуло більшої актуальності у зв'язку з пандемією COVID-19, що вплинула на різні соціальні сфери і процеси життєдіяльності людей, у тому числі й на освітній процес в Україні. Так, з 16 жовтня 2020 року в Україні почали діяти Положення про дистанційну форму навчання. Вчителі та учні для дистанційного навчання найчастіше користувалися такими платформами, як Zoom, Skype, Viber, електронна пошта, Google Classroom та інше. Дослідниця зазначає, що постійно триває робота над удосконаленням цифрових технологій. Зокрема МОН України домовилося з ТОВ «Майкрософт Україна» щодо безкоштовного використання центрів командної роботи Microsoft Teams for Education для налагодження онлайн-занять, що дозволяє використовувати широкі можливості, наприклад, організовувати онлайн-уроки з можливістю їхнього перегляду в будь-який час, створювати віртуальні класи, влаштовувати засідання педагогічних рад; створювати закриті чати для спілкування; організовувати відеоконференції з підключенням до 300 учасників; створювати цифрові зошити та журнали успішності; формувати розклади тощо [3].

Метою даного дослідження є вивчення поняття цифровізації під час підготовки студентів немовних спеціальностей на заняттях з іноземної мови.

Цифровізація – це загальний термін для позначення цифрової трансформації суспільства та економіки. Він описує перехід від індустріальної епохи й аналогових технологій до епохи знань і творчості, що характеризується цифровими технологіями та інноваціями в цифровому бізнесі [6].

Міністр освіти України Оксен Лисовий заявляє про важливість цифровізації освіти на всіх рівнях, зокрема у вищій освіті та освіті для іноземних студентів. Так, Міністерство освіти та науки тісно співпрацюватиме з віцепрем'єр-міністром із інновацій, розвитку освіти, науки та технологій. У підсумку управління системою освіти матиме новий підхід. Цифровізація освіти в Україні має на меті боротьбу з бюрократією в системі освіти; адаптацію до наслідків війни: відновлення освітньої інфраструктури, створення механізмів для ефективного онлайн-навчання, повернення до офлайн, де це можливо; проведення вимірювання освітніх втрат, розробка системи їхнього надолуження, пріоритезація ментального здоров'я учнів; створення міжнародної коаліції, що співпрацює з донорами для відновлення освіти і науки; трансформацію навчальних закладів та залучення талановитих викладачів за гідну зарплату; осучаснення освітніх просторів; навчання для викладачів та освітніх менеджерів: англійська мова, цифрові навички, підприємництво; грантове та швидке фінансування проєктів; пріоритезацію профтех освіти. Окрему увагу буде приділено цифровізації освіти: розширення Дії на освітній напрям; новим сервісам для

студентів, школярів і батьків; створення онлайн платформ для викладачів: для роботи з контентом, управління освітніми процесами, отримання даних для ухвалення управлінських рішень тощо [5].

На сьогодні іноземна мова є засобом здійснення міжкультурної комунікації. Для досконалого оволодіння іноземною мовою необхідно застосовувати різноманітні технології навчання та дотримуватися дидактичних принципів у викладанні іноземної мови. Особливо актуальним є застосування різноманітних технологій навчання, зокрема і цифрових, **студентам правових спеціальностей для досконалого оволодіння іноземною мовою для професійного спілкування.**

Розглянемо процес цифровізації навчання на прикладі **викладання іноземної мови студентам немовних спеціальностей.** Так, на всіх спеціальностях у Державному університеті «Житомирська політехніка» викладається іноземна мова професійного спрямування з урахуванням новітніх цифрових технологій навчання. Цифровізація представлена використанням таких засобів навчання, як: 1) освітній портал університету (learn.ztu.edu.ua); 2) портал університету (portal.ztu.edu.ua); 3) корпоративна електронна пошта викладачів та студентів; 4) програми Google Meet, Moodle, Zoom, через які проводяться вебінари та онлайн-конференції; 5) месенджери: Viber, Telegram.

Для зручності студентів та економією ресурсів активізується написання електронних підручників, у тому числі з іноземної мови, що, на нашу думку, є також засобом цифровізації навчання.

Підсумовуючи зазначене вище, можемо констатувати, що цифровізація займає важливе місце у викладанні іноземних мов студентам немовних спеціальностей. Серед актуальних засобів дистанційного навчання – освітній портал та портал університету, корпоративна електронна пошта викладачів та студентів; програми для дистанційного навчання, месенджери тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бербенюк І. Діджиталізація освіти – компетенції XXI століття. Всеосвіта. 14.10.2019. [online] <https://vseosvita.ua/library/didzitalizacia-osviti-kompetencii-hhi-stolitta-172970.html>
2. Жерновникова О.А. Діджиталізація в освіті. *Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика*: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 10 квітня 2018 р.). Х., 2018. С. 88-90.
3. Мартинова І. Діджиталізація в освіті – що саме змінюють в українських школах. Донеччина. ЗМІНІ. [online] <https://acmc.ua/didzhytalizacziya-v-osviti-shho-same-zminyuyut-v-ukrayinskyh-shkolah/>
4. Міністерство цифрової трансформації України [online] https://uk.wikipedia.org/wiki/Міністерство_цифрової_трансформації_України
5. Освіторія. Коли освіта та цифрові технології – одне ціле: Що нового чекає на українську освіту? [online] <https://osvitoria.media/experience/koly->

osvita-ta-tsyfrovi-tehnologiyi-odne-tsile-shho-novogo-chekaye-na-ukrayinsku-osvitu/

6. Digitalization. The Complete Guide. What is digitalization? Definition of Digitalization [online] <https://innolytics-innovation.com/what-is-digitalization/>

7. Черниш О., Білошицька З., Саннікова С., Парнус К. Типологія сучасних лексикографічних видань. *Науковий журнал Закарпатські філологічні студії*. № 26. Т. 2. 2022 С. 181-184. http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/26/part_2/34.pdf